

Varmt tack

Nr 2. November 2025. Årgång 31 • Information från Cancer- och allergifonden

Tillsammans sprider vi ljus och hopp i juletid

När året närmar sig sitt slut vill vi på Cancer- och allergifonden rikta ett varmt tack till dig som gör vårt arbete möjligt. Tack vare ditt engagemang kan vi varje år finansiera livsviktig forskning och samtidigt ge ekonomiskt stöd till svårt sjuka människor som kämpar med både sjukdom och oro för ekonomin.

I det här numret möter du några av forskarna som driver utvecklingen framåt: Hans Grönlund, Caroline Nordenvall och Jenny Hallgren Martinsson. Deras arbete visar hur forskningen hela tiden tar nya steg mot mer träffsäkra behandlingar, bättre livskvalitet och i förlängningen fler som överlever sin sjukdom. Du får också läsa Annicas berättelse. En påminnelse om hur mycket din gåva betyder här och nu, när livet vänds upp och ned av sjukdom.

Tillsammans gör vi skillnad, varje dag. Vi möjliggör hopp, lindring och framtidstro. Nu i juletid vill vi också bjuda in dig att sprida ännu mer ljus och värme! Skicka dina julkort digitalt via Cancer- och allergifonden och låt portot bli en gåva till forskningen och till dem som behöver vårt stöd.

Från oss alla på Cancer- och allergifonden – varmt tack för din omtanke, ditt förtroende och din generositet. Tillsammans skapar vi en friskare framtid.

Emilie Bravo

Generalsekreterare, Cancer- och allergifonden

Forskning i fokus

Så kan kroppens egna celler bli vapnet mot cancer

Hans Grönlund, forskare vid Karolinska Institutet, har under många år fått stöd från Cancer- och allergifonden. Hans arbete ligger i frontlinjen inom immunterapi och syftar till att utveckla metoder för individanpassad behandling mot cancer. Nu har forskningen nått en milstolpe: tumörtränade T-celler provas för första gången i patienter.

Hans och hans forskargrupp har utvecklat en ny metod som tränar immunförsvaret att känna igen och bekämpa olika former av solid cancer med hög precision. Genom att identifiera varje patients unika tumörmutationer – små förändringar som fungerar som flaggor på tumören – kan patientens egna T-celler tränas att känna igen och angripa cancercellerna.

T-celler tas från lymfkörtlar nära tumören – celler som redan "känner igen terrängen". De odlas i laboratoriet tills de bildar en armé av tumörspecifika celler som sedan kan återföras till patienten för att attackera cancer. T-cellerna riktas mot flera olika tumörspecifika mål som identifieras för varje patients tumör, vilket gör att cancer kan angripas från många olika håll.

Denna metod utvärderas nu i en första säkerhetsstudie i cancerpatienter. Initiala säkerhetsdata från de behandlade patienterna visar att behandlingen tolereras väl, vilket är mycket lovande inför kommande studier.

– Till skillnad från traditionell cancerbehandling är den här behandlingen mer riktad. Den bygger på kroppens eget immunförsvaret och syftar till att eliminera cancerceller men skona frisk vävnad. Metoden är egenutvecklad och patenterad, säger Hans.

– Planen är att följa den nuvarande cellterapi, utvärdera olika cancerformer och se hur vi ytterligare kan förstå och förbättra det som redan ser mycket lovande ut. En möjlighet kan också vara att använda den patenterade tekniken för att utveckla en personlig cancervaccination baserad på tumörens egna markörer, så kallade neoantigener, förklarar Hans.

Stödet från Cancer- och allergifonden har betytt mycket för Hans forskning.

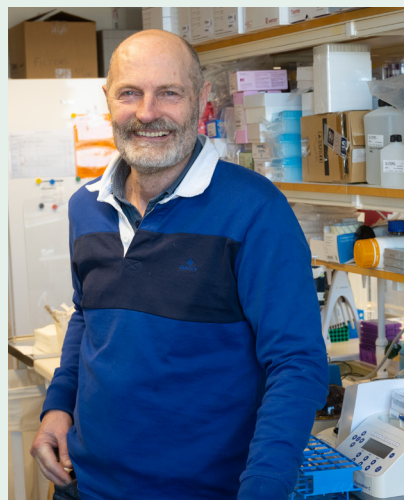
– Det har varit ovärderligt. Framför allt för att det har varit ett långsiktigt stöd, även under perioder då det varit svårare att få finansiering. Jag är beroende av det här stödet för att kunna göra det där lilla extra – idéer som kanske ligger utanför de stora planerna, men som på sikt kan komma patienterna till nytta, säger Hans.

Till dig som är givare och möjliggör stöd till forskningen vill Hans framföra ett varmt tack.

– Tack så oerhört mycket för er givmildhet. Jag kommer att göra mitt yttersta för att den här forskningen ska kunna göra verklig skillnad för människor. Mitt mål är att se till att resultaten når hela vägen till kliniken och att arbetet hålls så nära patienterna som möjligt. Tack vare ert stöd har vi kunnat ta den här tekniken in i den första kliniska prövningen, som nu är i ett mycket spännande skede, säger Hans.

När han blickar framåt är Hans hoppfull.

– Jag är övertygad om att vi står inför ett genombrott i hur vi behandlar solida tumörer. Den snabba biotekniska utvecklingen tillsammans med gensekvensering och avancerad dataanalys har helt förändrat förutsättningarna för framtidens cancerbehandlingar, säger Hans.

Hans Grönlund

Forskning i fokus

Ny kunskap om tjock- och ändtarmscancer

Caroline Nordenvall och hennes kollegor vid Karolinska Institutet driver ett unikt forskningsprojekt som hjälper oss förstå och behandla tjock- och ändtarmscancer. Forskargruppen står bakom CRCBaSe 2.0 – den största studien i sitt slag i Sverige – där data från över 3,2 miljoner svenskar har samlats in. Genom att kombinera information om diagnoser, behandlingar, livsvillkor och socioekonomi kan forskarna se samband som annars skulle gå förlorade.

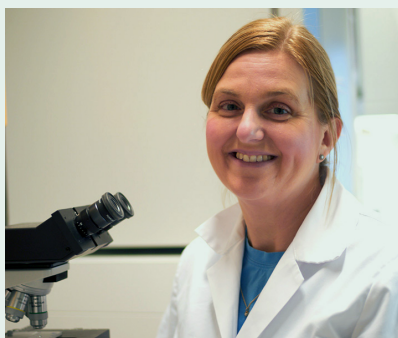
Caroline Nordenvall

– I CRCBaSe finns unik och detaljerad data om patienter med tjock- och ändtarmscancer. Tack vare vår omfattande kunskap om sjukdomen och erfarenhet av att hantera denna typ av data har vi en enastående möjlighet att exempelvis studera riskfaktorer för sjukdomen och identifiera hur dagens behandlingar kan förbättras. Vår kliniska expertis gör att resultaten snabbt kan komma patienterna till nytta. Cancer- och allergifondens stöd hjälper oss att kontinuerligt utvärdera och förbättra vården för drabbade patienter, säger Caroline.

Resultaten från studien bidrar redan till att förbättra vården. Forskningen visar bland annat att patienter med diabetes inte har sämre överlevnad vid tjock- och ändtarmscancer än andra, att socioekonomiska faktorer påverkar vilken behandling man får, och att personer med psykisk ohälsa riskerar att få sämre vård och prognos.

Tack vare ditt stöd kan forskningen fortsätta utvecklas. Målet är tydligt – att fler ska överleva, och att vården ska bli mer jämlik och effektiv för alla som drabbas av cancer.

Mot bättre behandling för allergiker

Jenny Hallgren Martinsson

Docent Jenny Hallgren Martinsson och hennes forskargrupp på Uppsala universitet jobbar för att fördjupa förståelsen för hur allergivaccination – så kallad allergen immunterapi (AIT) – påverkar immunförsvaret.

Forskningens mål är att hitta biomarkörer som kan visa vilka patienter som kommer att ha nytta av behandlingen och hur väl den fungerar över tid. Man undersöker bland annat mastceller och monocyter – immunceller som har en central roll vid allergi.

Just nu följer man patienter som behandlas med gräspollentabletter och har redan sett resultat: efter ett års behandling verkar antalet mastceller i nässlemhinnan och deras föregångare i blodet öka, vilket tyder på att kroppen reagerar aktivt på behandlingen.

Nu vill forskargruppen fortsätta och följa patienterna under en längre period för att förstå hur och när immunförsvaret går från allergisk reaktion till tolerans.

– Ett stort kliniskt problem är att vi på förhand inte vet vilka patienter som kommer att ha nytta av behandlingen, och vilka som riskerar att drabbas av allvarliga biverkningar, såsom svåra allergiska besvär. Detta hoppas vi kunna svara på med vår forskning, säger Jenny.

Deras arbete kan på sikt leda till att fler allergiker får bättre, mer individanpassad behandling – och en enklare vardag.

Från människa till människa

“När man är mitt i sjukdomen och den oron som det ger – då är det väldigt skönt att inte vara ensam”

Annica

Efter att ha drabbats av malignt melanom två gånger fick Annica, 67 år, analcancer samtidigt som en godartad tumör i bihålan. Ekonomin blev extremt utsatt men tack vare stöd från Cancer- och allergifonden kunde hon klara vardagen under den svåraste tiden.

Annica fick pendla mellan Uddevalla och Göteborg varje vardag i sju veckor för strålning, totalt 20 mil om dagen. Sedan tillkom cellgift. Alla efterkontroller har sett bra ut, men hon lever med en väldigt stor trötthet efter allt som har varit.

– Jag sökte stöd hos Cancer- och allergifonden då ekonomin blev väldigt utsatt av alla sjukresor. Det är en hög summa innan man når frikort. Det var också väldigt mycket att hämta ut på apoteket och jag behövde även handla specialkläder på grund av smärtan. Det var så många utgifter som man inte kan tänka sig i förväg eller har en sparad budget för. Som fattigpensionär är det svårt, berättar Annica.

Tack vare att Cancer- och allergifonden kunde hjälpa Annica med kostnaderna kring sjukdomen fick hon pengar kvar så att hon kunde handla mat och äta.

– Det låter drastiskt men det var faktiskt så. När jag var hemma kunde jag fortsätta äta det jag brukade äta. Att ha något från vardagen kvar betydde mycket, berättar Annica.

Många som söker stöd hos Cancer- och allergifonden känner skam både inför att ha blivit sjuka och för att de behövt söka ekonomisk hjälp, men det känner inte Annica igen sig i.

– Det är absolut ingen svaghet att visa att man behöver ha hjälp, det är en styrka. Nu är det jag och mitt som behöver få stöd och hjälp och det är ju jätteviktigt att ta den hjälpen när man kan få den. För när man är mitt i sjukdomen och den oron som det ger – då är det väldigt skönt att inte vara ensam, säger Annica.

Till dig som givare vill hon ge ett stort tack.

– Ett stort hjärta, en stor tacksamhet för att det finns. Att du som givare ger av ditt hjärta till oss som är drabbade och sjuka. Det är inte bara pengar – det ger en omsorg som blir som en kärlekshandling. Som drabbad blir man väldigt varm av den omsorgen och den stöttar ju inte bara ekonomiskt utan även psykiskt, säger Annica.

“

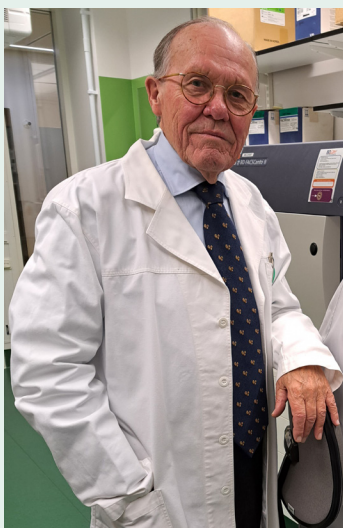
För två år sedan drabbades Sefija Saranovic, 69 år, av bröstcancer. Under sin sjukdomstid fick hon hjälp av Cancer- och allergifonden för att klara sina kostnader. I mars i år gick Sefija bort i sin cancer. Hennes dotter Senijada hörde av sig till oss och vi vill dela hennes ord med dig, eftersom ditt stöd gjorde det möjligt för oss att finnas där för Sefija.

“Det har varit en tuff resa. Glädje, sorg och förlust har präglat våra liv sedan den dagen vi fick reda på att mamma fick cancer. Vi känner sorg blandat med tacksamhet för allt och alla inblandade i min mammas cancerresa. Tack för att ni fanns där för oss.” – Senijada Saranovic

”

Fler sätt att bidra

Till minne av Håkan Mellstedt

Håkan Mellstedt

Som tidigare meddelats har Professor Emeritus Håkan Mellstedt gått ur tiden i en ålder av 82 år. Han efterlämnar hustrun Eva samt sin bror med familj.

Efter läkarstudier i Göteborg inledde Håkan sin kliniska karriär vid Serafimerlasarettet i Stockholm och sedan vidare vid Radiumhemmet och Karolinska Institutet. Han disputerade 1974 på en avhandling om multipelt myelom och immunologiska aspekter därav. Under sin 40-åriga karriär som läkare och forskare vid Karolinska publicerade Håkan banbrytande arbeten inom biologisk behandling av cancer och bidrog till att lägga grunden till immunterapi av cancer.

Förutom en stor och aktiv forskargrupp som han ledde med stort engagemang hade Håkan ett stort nationellt och internationellt nätverk. Han var 2006–2007 en mycket aktiv och uppskattad ordförande för ESMO där han drev många väsentliga frågor för

den Medicinska Onkologin. Han var även djupt engagerad i Cancer Centrum Karolinska, ACOE, Radiumhemmets forskningsfonder, Svensk Onkologisk förening och Barncancerfonden.

Håkan har sedan grundandet av Cancer- och allergifonden haft en central roll som vetenskaplig sakkunnig och bedömare. Vi inom Cancer- och allergifonden minns Håkan för hans intellektuella skärpa, varma bemötande och professionalism. Vi vårdar varmt minnet av Håkan och uttrycker vår tacksamhet för hans mångåriga och värdefulla bidrag till Stiftelsen.

Cancer- och allergifondens styrelse och kansli

Anneli, Dan, Jörgen, Mikael, Emilie, Erica, Jannike och Sofia

Starta en egen insamling till minne av någon du saknar

Visste du att du kan starta en egen insamling för att hedra någon du saknar och därigenom bidra till Cancer- och allergifondens arbete. Du gör det snabbt och enkelt, direkt på vår webbplats. Samla vänner och familj kring en viktig sak.

Din insamling bidrar till livsviktig och patientnära forskning och ger betydelsefullt stöd till medmänniskor som är svårt sjuka och utsatta. Tillsammans kan vi göra ännu större skillnad! Skapa din insamling på:
www.cancerochallergifonden.se/insamling

Med ett testamente bidrar du till framtiden

Att välja vilka som ska få ta del av dina tillgångar efter dig är både ett sätt att lämna ett avtryck, och en möjlighet att låta den egna livsgärningen fortsätta verka genom andra. Därför är det viktigt att skriva ett testamente.

Att skapa ett testamente behöver inte vara komplicerat, det svåra kan vara att ta det första steget. Därför är vi glada över att vi kan ge dig möjligheten att skapa ett skraddarsytt testamente tillsammans med Jurio Sverige. Det blir dessutom helt kostnadsfritt när du väljer att inkludera Cancer- och allergifonden i din sista vilja.

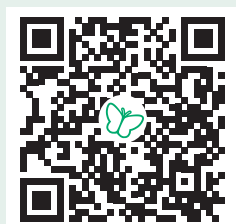
Genom att inkludera Cancer- och allergifonden i ditt testamente bidrar du till en friskare och medmänskligare värld. Läs mer på: www.cancerochallergifonden.se/jurio

Jul – en tid för omtanke

Skicka dina julkort digitalt

Skicka dina julkort digitalt i år! Istället för att köpa kort och betala porto, ger du en gåva för en friskare framtid och en medmänskligare nutid. Dina digitala julkort levereras på minuten, eller på en tidpunkt som du själv väljer.

Mottagaren får ett sms med en länk till ditt julkort samt informationen om att du har gett en gåva till Cancer- och allergifonden. Du kan välja att skicka till flera personer samtidigt.

Skanna koden med din mobilkamera för att skicka ett julkort, eller besök vår webbplats:

www.cancerochallergifonden.se/julkort

Ge ett gåvobevis i julklapp

Ett gåvobevis är en fin julklapp där du ger en gåva till Cancer- och allergifonden i någon annans namn. Personen får ett sms med en länk till ett digitalt gåvobevis.

Gåvobeviset blir en julklapp som hjälper forskningen på cancer och allergier framåt, och samtidigt ger stöd här och nu till sjukdomsdrabbade och utsatta medmänniskor som inte har råd med sin sjukdom. En julklapp fylld av värme, hopp och medmänsklighet, helt enkelt. Skicka ditt gåvobevis på vår webbplats: www.cancerochallergifonden.se/julklapp-gavobev

Ge en julgåva

Ge en julgåva och hjälp oss hjälpa mer! Tillsammans skapar vi en hoppfull framtid och en medmänsklig nutid genom att hjälpa den livsviktiga forskningen framåt och ge stöd till medmänniskor som drabbats av sjukdom och lever i utsatthet.

Ge din julgåva direkt via Swish med **QR-koden** nedan, eller gå in på vår webbplats:

www.cancerochallergifonden.se/jul-en-tid-for-omtanke

Swisha en julgåva

1. Starta Swish 2. Scanna QR-koden 3. Välj belopp på din gåva 4. Godkänn ♥ Varmt tack! ♥

